

Agghegyalja MOZAIK

III. évfolyam, XV. szám

2013. június

Sopronkövesdről Sopronkövesdnek.

Kedves Olvasók!

Az elmúlt hetekben országszerte vezető hír és téma volt a Duna történelmi magasságú vízállása. Ez az esemény nem hagyott senkit figyelem és érzelmek nélkül. Mi is, akik száraz lábbal és száraz házzal „úsztuk meg” az árvizet, aggódva és büszkén figyeltük a kitartással és keményen dolgozó embereket a gátakon, remélve, hogy az időben megtett védekezések megmentik az emberéletet, a jószágot és vadat egyaránt. Ilyenkor nem úgy látjuk a vizet, mint magát az életet, pedig ugyanaz az elem. Nem keressük magunkban a hibát, hogy mi vajon változtatunk-e a viselkedésén... uralni és kihasználni akarjuk a mindennapokban, ugyanakkor felelőtlenül bánunk vele, pazaroljuk és szennyezzük! Pedig óvnunk kellene, mint ahogy védelmet kapunk mi is tőle, életünk első percétől fogva, már ott, bent... Ezt a nézőpontot is szem előtt kellene tartanunk, miközben vállainkat veregetjük, hogy milyen remekül össze tudunk fogni a bajban.

A vizet okolhatnánk azért is, hogy jég formájában sokat tett érte, hogy növényeink a kisebb és nagyobb kertekben egyaránt elverettek és csak megkésve tudjuk kínálni terményeinket a helyi piacon, amely így, többszörösen elhalasztva, június 22-én reggel 7 órától nyitja meg kapuit. Reméljük, méltónak találják az érdeklődésre és felkeresik vásárlóként,

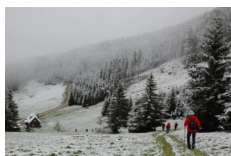
vagy eladóként! Ez az esemény helye lehet, (ahogy régen is) az emberi kapcsolatok ápolásának, fenntartásának. Színek, ízek hangulatát hordozza magában, vagy talán többet is...

De nem csupán ezt a programot ajánlom önöknek, hanem magunkat is: Több új bemutatkozóink is van ebben a két hónapban. Hírt ad magáról a Sopronkövesdi Horgász Egyesület, a közös önkormányzat tagjaként többet megtudhatnak szomszédunkról, Nagylózsáról, valamint Koch Gyöngyi „harmadik gyermeke”, a családi vállalkozásban működő gyümölcsös is teret kapott nálunk. Az iskolai sikerekről és élményekről színes beszámolót köszönhetünk szerkesztőnknek és első, közösségi fészktükről, az óvodáról is érdekes adatok látnak napvilágot. Olvasói levelünk is van, s visszatért régi rovatunk, a „Kövesd válaszol”, melyet újonc szerkesztőnk, Nagyné Kun Zsuzsanna vett a szárnyai alá. Kedvenc szakácsunk ezúttal egy „mesés” recepttel kedveskedik.

Kellemes kikapcsolódást kívánok lapunkhoz minden szerkesztőtársam nevében, akiknek köszönöm, köszönjük a munkát és a megbízhatóságot!

Iváncsicsné H. Kriszta

Önkormányzati hírek

Az elmúlt lapszám óta két fontos tapasztalattal lettem gazdagabb. Egyik, amit már az előző lapban is boncolgattam: a természet tisztelete. Azt hiszem, a 2008-as és az ideai szörnyű vihar és jégverés után ezt Sopronkövesden nem kell magyarázni. (Talán csak annyit: tartsák tisztán az áttereseket!) De az emberben mindig él az újrakezdés vágya, ösztöne, így egy új nap reggelén már ez hajtja ismét előre. Sajnos, e tragédia kapcsán váltunk érdekessé a tv-ben, újságokban. Éltem a szereplés lehetőségével, mert úgy hiszem, e helyzeteket is fel lehet használni a pozitív imázs-alakításra. Az itt forgató kereskedelmi tv valóban kedves munkatársai viszont megértették velem: náluk egy Kövirózsa bál, zarándoklat, vagy egy 2 napos KÖN, park vagy játszótér avatás *nem hír*. Kell, hogy vér folyjon, hogy erőszak, vagy természeti katasztrófa megdöbbentő képein borzonghasson a néző. Török Pista bácsi születésnap köszöntését már meg sem mertem említeni nekik, pedig megható ünnepe volt. Azért higgyük, hogy nem ilyen a világ! - mert ha mi sem hisszük, valóban ilyenné válik...

Másik új tapasztalatom abból származik, hogy bombasztikus ötletek tömegével is megkeresnek mostanában. Egyeseknek tuti ötleteik vannak a közösségi ügyekkel kapcsolatban: „Hívj össze mindenkit, hogy együtt tegyünk a faluért, de rám ne számíts, én csak a világ legjobb ötleteivel támogatom a közösségemet”- gondolják. Elmondhatom, így nem lesz igazán motivált az ember, hogy lépjen is. Bíztható, hogy az ellenpélda azonban egyre több: „Van egy jó ötletem, én ebből ezt és ezt vállalom, tud-e az önkormányzat anyagilag vagy egyéb módon segíteni?” Ezeket a megkereséseket lehetőségeinkhez mérten mindig segítettük és segíteni is fogjuk. Talán mondanom sem kell, hogy az első kategória ötlet-gyárosai egy idő után megsértődnek, hogy ők

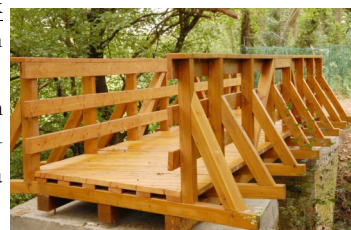

mellőzve vannak, s kígyót, békát kiabálnak az emberre.

Sikeres volt a lomtalanítás. Ez megmutatkozott az utána érkező számlán is: 900.000,- Ft fölötti összeget fizettünk. Az iskolásokkal is egy teherautónyi szemetet sikerült összeszednünk a Föld napján! Egyébként a lomtalanításkor találtunk ingyen elhelyezhető dolgokat, de leltünk árokba taszított síremléket is. Jelzem, hogy a temető rendtartása alapján a síremlék bontását a hivatalban engedélyeztetni kell. Ha valaki ezt megteszi, még ne dőljön hátra, mert a vállalkozó lehet, hogy a régi síremlék elszállítását kifizetted vele, de - hogy neki dupla haszna legyen - a közeli vagy távoli árokba borítja azt. Arra is figyeljenek, hogy a parkosított temető kerítése körül a növények óvása és a szabad mozgás biztosítása miatt nem lehet a temetések lebontott síremléket tárolni! Erre a ravatalozótól balra eső füves területet biztosítjuk a hozzátartozóknak. Kérem, hogy ezt jelezzék a temetkezési cégnek is, aki a sírt ássa! A Sopron-Fertőd Kistérség június végével megszűnik. Helyette alakul valami új, de képviselőtársaimmal nem láttuk értelmét, hogy csatlakozzunk ahhoz. 14 település döntött így. Bízunk abban, hogy az iskola megtartásával kapcsolatos, különnek számító korábbi döntésünkhöz hasonlóan itt is jobb, ha saját kezünkbe vesszük településünk sorsának, jövőjének alakítását.

Parkosítottunk az Akác utcában (volt Felszabadulás utca), valamint az óvoda előtt. A tavalyi parkosítás már nem élő csemetéit összefűzve szeretnénk cserélni. Kérem a lakókat, érezzék magukénak és öntözzék azt az 1-2 csemetét! Virágosítottunk is több helyen, szerencsére nem a jég előtt fogtunk bele.

Elkészült a Cifra híd. Köszönöm a TÁEG Zrt.-nek a hídhoz felajánlott vörösfenyőt, valamint a kivitelezőknek a precíz munkát.

2 Hírdetés az őszi kétnapos rendezvényünkön lesz. Addig még tereprendeztést végzünk, és egy kis vasfüggöny- emlékhely kialakításának ötletével is megkerestek már. Játszóter avatónk a vártnál nagyobb tömegeket vonzott. Köszönet a program szervezőinek és a fellépőknek. Ősszel indul a kerékpáros pihenőhely kialakítása a közepében, szintén pályázati forrásból.

Újabb pályázatokat nyújtottunk be. Pályázunk a korábbi jegyző végkielégítésének visszatérítésére, valamint az óvoda 20 milliós belső felújítására is. A bőséges gyerekszám miatt tervezőket kérünk fel az óvoda bővítésének megtervezésére. Költségvetési átcsoportosításokkal az iskola előregedett kazánjainak cseréjét, valamint a teljes belső festést rendeltük meg. Nyári táborok alkalmával az iskolában fogadjuk az egyházközség által szervezett tábor 50 résztvevőjét, valamint Tabról, Tolna megyéből is érkezik hozzánk egy 25 fős csoport több napra. Eddigi tapasztalataim alapján továbbra

is bízom a kövesdiek vendégszeretében. Ezt a befogadást és vendégszeretet emelte ki máriazelli zarándoklatunk 50 fője közül az a 25 is, akik 11(!) településről érkeztek erre a nagy útra. A 160 kilométer során újabb barátságok szövődtek többek közt 4 felvidéki magyarral is, akiknek településeivel keressük a további kapcsolatépítésben

rejülő lehetőségeket, például az uniós pályázatokon való közös részvétel, kulturális kapcsolatfelvételt. Áll a piaci sátor! A kezdést június 22-re módosítottuk, mivel a jég nem kedvezett az általunk várt kerti termésfeleslegnek. Ha a piac működik, szeretnénk pályázni egy tejautomatára is. Ha lúd legyen kővér, ha piac legyen tej-automata, aminek 2,2 millió Ft az ára!

Üzenem az illetékesnek (hátha olvassa ezt a lapot), hogy a Hősök tere bokrai nem illemhely céljait szolgálják! Sem kisdolognak, sem a többször talált nagydolognak! S hogy egy gondolat erejéig még hasonló témánál maradjak: Sokak szerint szemmel láthatólag is fejlődik a falu. Városiasodunk. Megszépülök porták, parkok, gyermekeket, kutyákat sétáltatók. A városiasodást sajnos a járdákon szaporodó kutyapiszok is jelzi. Kérjük a (felelőtlen) gazdikat, hogy kutyájuk után tartsanak rendet! Ehhez több csodaszor is létezik már: kifordított műanyag zacskó, kislapát stb. Megértésüket köszönöm, a nem kutyások nevében is, akik - egy bizonyos mértékig - szintén toleránsak.

Összefoglalóm készítésének napján még csak azt tudom írni, hogy hamarosan megkezdődik a faluban a kátyúzás, a Rákóczi utca teljes aszfaltozása, valamint a laktanya előtti zebra építése, a már jól bevált villogóval együtt. Balesetmentes közlekedést kívánok mindannyiunknak!

Fülöp Zoltán
polgármester

A falu jegyzőjének tollából

Tisztelt Ingatlantulajdonosok!

Sopronkövesd Község Önkormányzatának Képviselő-testülete már az 1990-es évek második felében helyi rendeletet alkotott az ingatlanok és a közterületek tisztaságával kapcsolatban. A rendeletben foglaltak ma is aktuálisak, az alábbiakra hívjuk fel az ingatlantulajdonosok figyelmét.

Az ingatlan tulajdonosa köteles gondoskodni:

- az ingatlan előtti járda (járda hiányában 1 méter széles területsáv, illetve, ha a járda mellett zöld sáv is van, az úttestig terjedő teljes terület) továbbá a járda és az út közötti kiépített vagy kiépítetlen terület gondozásáról, tisztántartásáról, szemét- és gyommentesítéséről (a téli időszakban: a hó-eltakarításról és a síkosság-mentesítésről)
- a járdaszakasz melletti nyílt árok és ennek műtárgyai tisztításáról
- a beépítetlen telekingatlan tisztántartásáról és gyommentesítéséről
- a telekingatlanról a járda és az úttest fölé nyúló ágak és bokrok megfelelő nyeséséről

Kérjük Sopronkövesd lakosait, a tulajdonukat képező ingatlan és az ingatlan előtti zöldterület rendszeres kaszálására, fűnyírására, az ingatlanok tisztán tartására.

Közeleg június 30-a, a földhasználók számára törvényben előírt határidő területük parlagfű-mentesítésére. A parlagfű irtása mindannyiunk érdeke, a fertőzött területek gondozása nem csak a parlagfű allergiások tüneteinek enyhítését szolgálja, de segíti az újabb allergiás megbetegedések megelőzését is. A földtulajdonosok, földhasználók június 30-ig végezhetik el a parlagfű-mentesítést bírság és egyéb szankció nélkül. Ha június 30-át követően a hatóság parlagfűvet talál a földterületen, bírságot, közérdekű védekezést, kényszerkaszálást rendelhet el. A bírság összege alapesetben 15 ezer forint és 5 millió forint között lehet, ismétlődéskor növekedhet.

Vegyük fel közösen a harcot a parlagfű és más allergiát okozó gyomnövények ellen is. A védekezés során nagyon fontos, hogy azt a virágzás előtt végezzük el, ellenkező esetben a pollentermelést nem tudjuk meggátolni. A mechanikai úton történő védekezés kis területen gyomlálással – gyökérrel együtt történő kihúzással, nagyobb területen rendszeres kaszálással – vegetációs időszakban időjárástól függően legalább havonta egyszer úgy, hogy 1-3 cm-es tarló maradjon.

A fenti szabályok be nem tartása, illetve megszegése miatt a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény alapján köztisztasági szabálysértés, valamint az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény és a törvény végrehajtására kiadott, 194/2008. (VII.31.) Kormányrendelet alapján növényvédelmi bírság szabható ki.

Célunk nem a büntetés, hanem községünk rendezetté, élhetővé tétele. Vegyük fel közösen a harcot egészségünk és a kulturált környezetünk rendben tartása érdekében, és tegyük együtt otthonosabbá lakókörnyezetünket és az egész települést!

Tájékoztatjuk továbbá a lakosságot, hogy Sopronkövesd Község Önkormányzata Képviselő-testületének a nyilvános üléseiről készített jegyzőkönyvek a település honlapján 2013. január 1-jétől olvashatóak. Megtekinthetők - ugyancsak ezen időponttól - a képviselő-testület által alkotott helyi rendeletek is weboldalunkon. A jegyzőkönyvek és az előterjesztések, mellékletek, rendeletek papír alapon, bárki számára elérhetően, az ülést követő 15 napon belül községünk könyvtárában is megtalálhatók.

Hivatalunk továbbra is áll lakosságunk szolgálatára, igyekszünk az ügyeik intézéséhez minden segítséget, tájékoztatást megadni.

Fücsökné Torma Lívia
jegyző

A következőkben az április, május havi történéseinkről számolok be.

A napközibe továbbra is öt kisgyermek jár, Blanka, Sára, Réka, Vince és Bálint.

Ebben a két hónapban nem volt Baba-mama klub. Május végére illetve június elejére terveztük a következő összejövetelt.

Kisebbségi változás is történt ebben az időszakban. Iskolai tanulmányaim befejezése miatt néhány hetet, illetve napokat távol kellett töltenem. A helyettesítőt egy nagyon kedves anyuka volt, Kincses Izabella. Örülök, hogy szívesen elvállalta a helyettesítést, a gyerekek nagyon megszerették. Köszönöm neki ezúton is.

Szerencsére április és május hónapban sok alkalommal volt szép, napos idő, így sokat tudtunk kint lenni a szabad levegőn, ami nagyon fontos.

Sokszor kimegyünk a játszótérre, ami a gyerekek nagy kedvence, örömmel veszik birtokba. Nagyon szeretik a csúszdát, a hintákat és a homokozót is. Jó érzés látni, hogy mennyire élvezik az ottlétet.

Néhány alkalommal az óvoda udvarára mentünk ki. A gyerekeknek ilyenkor lehetőségük van labdázni, motorozni, homokozni.

A másik nagy kedvencük a focipálya. Élvezik, hogy szabadon szaladgálhatnak, fogócskázhatnak. Nagy a mozgástér és ezt ki is használják. Ki szoktuk vinni a labdákat, illetve a hintákat is kipróbáltuk már. Ha van kedvük, egy kis tornára is szakítunk időt, s ha elfáradtak, akkor énekelünk és mondókázunk a fűben.

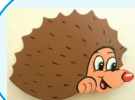
Ha kint sár van, akkor a sétát választjuk, s elmegyünk és megnézzük a tyúkokat vagy a patakat. Ilyenkor sokszor énekelünk, és beszélgetünk a látottakról.

Ha pedig esik az eső, akkor a csoportszobában töltjük el a napot.

Iza nénivel nagyon sok szép dolgot készítettek. Virágot, macit ragasztottak, fát festettek, nyomdáztak is. Szoktunk még tornázni, mesélni, énekelni. Néha pedig megnézzük Bogyó és Babóca kalandjait.

Csigó Adrienn

Óvodai élet

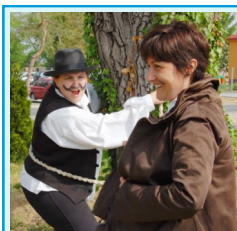

Gyöngyvirág - nyitogató májusunk

Játszóter - avató majális

Május 1-jén került sor a falu legújabb játszóterének avatására, a rendezvénynek óvodánk is aktív részese volt. Nagyon büszkéek vagyunk rá, hogy mi lettünk a „Lurkó - liget” névadója, mivel sok időt töltünk az óvoda közelsége és a szórakoztató, készségfejlesztő játékok miatt ezen az új közösségi téren. A

Lúdas Matyi

gyerekekkel sokat készülődtünk a majálisra, pünkösdi hagyományokhoz kapcsolódó népi énekeket, körjátékokat tanultunk. Örülünk, hogy a szülők és az érdeklődők népes tábora előtt eljátszhattuk mindezeket. A gyerekek, és mi felnőttek is büszkén viseltük a Nefelejcs logóval díszített ovis pólóinkat, ezzel is kifejezve összetartozásunkat. A kellemes napsütést és a színes szalagokkal díszített májusfa körüli táncolást mindenki nagyon élvezte.

Megkapod Döbrögi!

Ezután a gyerekeket és a felnőtteket is Meseországba invitáltuk, a játékos színházunkba vattacukorjegy volt a belépő. A Lúdas Matyi vidám, bohókás dramatizálásával kedveskedtünk a közönségnek. Az óvodánk lelkes dolgozóiból álló társulat sok tapsot, gratulációt és elismerést kapott, amit ezúton is köszönünk! Az előadás végén Kati dajka néni által felajánlott vattacukor finomságokat kóstolhattak az édesszájúak.

Nézőserég

Anyák napja

Május 6-án, hétfőn szeretettel vártuk az Édesanyákat és a Nagymamákat. A hagyományos ünnepségünkön a gyerekek alkalomhoz illő öltözetben, és szívüket is ünneplőbe öltöztetve várták családtagjaikat. A Maci csoportos kicsik aranyos mondókákkal, frappáns versikékkel csaltak mosolyt mindannyiunk arcára. A Süni csoportos nagyok megható versekkel, vidám körjátékokkal köszöntötték szeretteiket.

Újkéri óvodások látogatása

Még kora tavasszal pontosítottunk egy időpontot tagóvodánk pedagógusaival, hogy látogassanak el hozzánk egy játékos-mozgásos délelőttre. Izgalommal várták óvodásaink a vendéggyerekeket Újkerről. Szerencsére az időjárás is nagyon kellemesnek ígérkezett. Nagy élmény volt a helybeli óvodásoknak a közös tízóraiás, ezt követően valamilyen tenispályára indultunk. Ott Kálóczi István bácsi, a helyi Idősek Klubjának aktív tagja, s néhány klubtársa szeretettel vártak minket, érkezésünk előtt gondosan előkészítették a versengés helyszínét és az akadályokat. Kerékpározás, kislabda dobás, futó bicajozás volt a versenyfeladat, mind a vendég, mind a helyi kisóvodások nagyon fegyelmezetten vetélkedtek. A verseny után finom szörppel olthatták szomjúságukat a kissé elfáradt gyerekek, majd a sportolás végén örülhettek a szétosztott édességnek. Ezután a Lurkó liget izgalmas játékainak felfedezésével folytatódott a program. Elkészítéskor megbeszéltük, hogy ebből a május végi sportvetélkedőből - melyen mindenki nagyon jól érezte magát - hagyományt teremtünk.

*Egyházi Mónika, Farkas Mihályné, Fülöpné
Hidegh Csilla, Horváth-Pálla Barbara*

2013. május 17-én gyermeknap ajándék-kirándulást szerveztünk az iskola tanulóinak. Az alsó tagozatos diákok a tanító nénikkel és néhány lelkes szülővel Sümeg felé vették az irányt. A felsős osztályok tanáraikkal Visegrádra kirándultak.

Sümegen az alsó tagozat részt vett egy lovagi torna bemutatón, régi mesterségeket ismerhettek meg, elköltöttek egy igazi középkori diáklakomát, majd vártúrára indultak, s megnézték a lovardát, állatsimogatót. Élményekkel teli érkeztek haza.

Felsőseinkkel a busz kora reggel indult a Dunakanyarba. Közülük még sokan nem jártak arra. Öröm volt látni a csodálkozó szemeket, és hallani a megjegyzéseket, hogy milyen szép az Esztergomi Bazilika, vagy, hogy milyen csodálatos a Duna és körülötte a hegyek. Visegrádon egy „Palotajátékok” elnevezésű programon vettünk részt, itt népi mesterségeket, középkori játékokat lehetett kipróbálni. Volt kopjatörés bemutató, solymász bemutató. Ezután egy egyórás dunai hajókázás következett, majd a Salamon tornyban lovagi torna bemutatót nézhettünk meg. A finom ebédet a Fekete Holló étteremben fogyasztottuk el. Késő délután - szintén élményekkel gazdagodva - tért haza a megfáradt csapat.

S hogy kinek köszönhetik a tanulóink ezt a felejthetetlen napot? A kirándulást Sopronkövesd Község Önkormányzata, a Gyermekekért Alapítvány és a Diákönkormányzat finanszírozta. **Tényleg csodás ajándék volt diákjainknak, köszönjük!**

Iskolai sikerek

Tanulóink tavasszal is lelkesen vettek részt különböző pályázatokon, s büszkén írhatom, hogy nagyon sikeresek voltak!

A „**Különleges barátságok és szerelmek**” elnevezésű irodalmi pályázaton iskolánk csapata országos **IV. helyezett lett.** A csapat tagjai: **Simon Bianka, Pirt Patrik, Radics Bettina, Varga András, Varga Miklós, Bognár Dorina, Matáncsi Bianka, Galavics Dávid.** Felkészítő tanár Horváth Csilla Katalin volt.

A Nagycenken rendezett **Európa-vetélkedőn** nyolcadikosaink **III. és VI.** helyezést értek el. A dobogós csapat tagjai: **Kovács Ádám, Németh Áron, Egyházi Ákos.** A VI. helyezett csapat: **Hajtó Cintia, Maros Gabriella, Maros Csaba.** Felkészítő tanárunk Erdősi Ferencné Iza néni volt.

A **Gárdonyi Fotópályázaton Varga Beatrix II.** helyezett, **Reinhoffer István III.** helyezett lett. A **Rákos kupa** elnevezésű hagyományos kispályás labdarúgó tornán csapataink **II., VII., és VI.** helyezést értek el. A torna **legjobb játékosa Rézműves József** volt. A „**Válogassuk!**”

elnevezésű soproni hulladékalkotói versenyen a több száz szuper, kreatív alkotás közül **Kustor Dorottya** első osztályos tanulóink PET palackból készült türelemjátéka lett a **II.** helyezett, **Csóka Bertalan** rajza pedig a **X.** helyezett, szintén több száz alkotás közül. Díjukat Sopronban, a Fő téren adták át a Bornapok keretein belül.

Még nem ért véget a sor! **Varga András** előzetes kiváló eredményei alapján **részt vehetett a Herman Ottó Verseny** országos **döntőjén,** Budapesten. Felkészítő tanára Heer Anita volt. **Csigó Lili és Wittmer Péter** harmadikos tanulóink a „**Te rajzolsz, én varrok**” elnevezésű **országos** rajzpályázaton bekerültek a **legjobb 10 közé.** Az általuk tervezett és megrajzolt, elképzelt jövőbeli autót, „**készjárgányt**” megvarrta egy kreatív csapat. Nagy volt az öröm, amikor postai úton megérkeztek az oklevelek és plüssjárgányok.

Horváth Csilla alsós pedagógus mindig nagyon lelkesen készül kisdíákjaival a rajzpályázatokra. Még hátravan egy izgalmasnak ígérkező szavalóverseny is, melynek eredményeiről a későbbiekben beszámolok.

Pedagógusnapra

„Mentől műveltebb, civilizáltabb és erkölcsösebb egy nemzet, annál jobb dolga van annál a nemzetnél a gyermekeknek.”

/Klebelsberg Kunó/

Ezzel a mottóval kezdte beszédét a soproni pedagógusnap ünnepségen Tvordy Beáta tankerületi igazgató asszony. Ugyanez a mottó áll azon az **emléklapon,** melyet az ünnepségen vehetett át Koncz Edina, iskolánk pedagógusa, jelenleg negyedikes osztálytanító, osztályfőnök. A jövő nemzedékéért végzett áldozatos nevelő-
oktató munkájáért kapta az elismerést, melyhez szívből gratulálunk Edinának!

Pista Bácsinak

Pista Bácsit jöttünk el ma köszönteni,
De nincs rá elég szó, mindent elmondani.
Szívünkben olyan nagy a köszönet s a hála:
Nem nyílt a rétnek még olyan sok virága.
90-szál gyertya egy tortán nem fér el,
Köszöntésül fogadja hát jólem e verset el.
53 éve költözött Kövesdre,
és a tanítással egybeforrt élete.
Szógorral tanított, iskolát épített,
példát mutatott, beszédre nevelt.
Szemeiben mindig ott volt a szeretet,
s ha úgy hozta az élet, hát velünk nevetett.
Ne számolja most már az elmúlt éveket,
Azon se tündöbög, vajon még mi jöhet?
Élje meg az élet jó pillanatait,
Idézz fel a múlt legszebb emlékeit.
Mint régi tanítvány mondok köszönetet,
Drága Pista bácsi, az Isten áldja meg!

Csókané Maráz Kornélia

Képes összefoglaló klubunk elmúlt évének eseményeiből:

Farsangi bál

Tihanyi kirándulás

Parkavató

Szegedi élmények

Mihócza Zsolt tanyasi iskolájában - Kecskemét környékén

Biczó Szabolcsné

Kerekecske dombocska...

Mint már korábban is tettem, most is egy számomra éppen aktuális témát választottam cikkem írásához. Az ölbeli játékokról szeretnék pár gondolatot megosztani Önökkel. Hogy mik is ezek pontosan? Olyan mondókák, énekes játékok, amiket még az ülünkben ülő gyermekekkel lehet játszani, innen az elnevezése is. Nem bonyolult dolgokra kell gondolni, általában minden eszköz nélküli, azonban mégis jelentős fejlesztő hatással bíró játékokról beszélhetünk.

A dallam elősegíti a gyermek ritmusérzékének, zenei hallásának kialakulását, a cirógatás, simogatás, mozdulat a testtudat-, a mozgás fejlődését szolgálja.

Több fajtáját különböztetjük meg:

arcsimogatók, arcmutogatók; homlokkoccantók; orrösszedörzsölők (Én is pisze...); ujjasdik (Ez elment vadászni...); tenyeresdik (Kerekecske dombocska...); tapsoltatók (Süti-süti kalácsot); ökölütögetők (Töröm-töröm a mákot...); kézcsipkedők, csiklandozók (Csip-csip csóka); álltatók, jártatók, höcögtető, táncoltatók, tornázatók; nyakban, háton lovagoltatók; hintáztatók (Hinta-palinta); altatók (Tente baba, tente...).

Általában a szülők játszhatják gyermekeikkel, korábban azonban - míg a több generációs együttélés jellemezte a családi életet - játszhatta nagyszülő, nagyobb testvér, nagynéni is a kisdéddel, hiszen akkoriban a fiataloknak nem volt idejük a ház körüli tennivalók mellett ilyenre. Egy dolog volt fontos, hogy a gyermek maradéktalanul megbízzon abban az emberben, akivel játszott, hiszen bizonyos mozdulatokat ((pl.: hirtelen hátra döntés) ellenkező esetben nem enged megcsinálni!

Ma sajnos, más okok miatt nincs lehetősége a szülőknek ezekre a játékokra. Vagy azért, mert fontosabb a munka, vagy abból az egyszerű okból, hogy nem ismernek egyet sem, vagy azt is csak töredék-

kében. Ez azt jelenti, hogy fel tudják ugyan idézni a szövegét, de a dallamát, vagy a hozzá kapcsolódó mozdulatsort nem.

Sándor Ildikó a téma jeles szakértője, egy előadásán azt a kijelentést tette, hogy a ma 30 éves emberek nagyszülei még 30-40 ilyen játékot játszottak a kicsikkel, az ő gyermekeik, akik ma 50-60 évesek, már csak 15, de inkább kevesebb félélt használtak. A most 30 éves szülők csak 2 vagy 3 játékot ismernek, azt is csak ritkán alkalmazzák a gyakorlatban. Megfigyelhető tehát, hogy szépen lassan kikopik a köztudatból ez a karon ülő generációknak igazán lebilincselő szórakozási forma. Általában a passzív tudatunkban benne vannak, tehát ha az első sorát elkezdem, akkor szinte mindenki azt mondja, hogy: 'Ja, hát ezt én is ismerem!'- csak sajnos, nem használjuk a hétköznapi életben.

*Hüvelykujjam almafa,
Mutatóujjam megrázta,
Középsőujjam felszedte,
Gyűrűsujjam hazavitte,
A kisujjam mind megette,
Mégfájdult a hasa tőle.*

*Hadd nézzek kis tenyeredbe,
kukukk, kukukk, mi van benn?
Kerekecske, dombocska,
Hol szalad a nyulacska?
Erre, erre, zöld mezőre,
jó forrásra, legelőre...
Itt elbúvik, itt megbúvik,
itt nem látja meg a kuvik!
Kuvik, vik vik vik*

Dani Krisztina

Forrás: Sándor Ildikó (2010): Tücsökringató - Hagyományok Háza Budapest

Nők egészsége, a családok egészsége

A nők azok, akik gondoskodnak a család többi tagjának étrendjéről, napirendjéről, helyes életmódjáról, figyelnek a családtagok betegségeire. Sajnos, eközben gyakran előfordul, hogy magukon nem veszik észre időben az elváltozásokat. Pedig a nőknek sokkal tudatosabban kell óvniuk az egészségüket, a kondíciójukat! Nyilvánvaló, hogy egy rendszeresen mozgó, kiegyensúlyozottan táplálkozó, a stresszt okosan levezető nő sokkal nagyobb feladatokat tud vállalni a munkájában és a családjában, mint az, akinek krónikus és akut betegségeivel kell foglalkoznia. Éppen ezért a rendszeres szűrések (nőgyógyászati, fogászati, ortopédiai, belgyógyászati) mellett a helyes életmód kialakítása lenne a legfontosabb feladat. A fizikai és mentális betegségek megelőzését minél fiatalabb korban kell elkezdeni, hiszen fiatal korban alakulnak ki leginkább az onkórást okozó magatartásformák, mint a dohányzás, alkoholfogyasztás, stb. A negatív lelki beállítottság, a rossz táplálkozási szokások, mozgásszegény életmód számos későbbi betegség forrása lehet.

A leggyakoribb daganatos megbetegedések a nők körében a mell, vastagbél, végbél, méhnyak, gyomor és tüdő rák. Ezek korai stádiumban felfedezve ma már mind gyógyítható betegségek. Szűrővizsgálatokkal a panaszok, elváltozások megjelenése előtt is kimutathatók, ilyenkor még nagyon jó eséllyel gyógyíthatók.

Az emlőrák többnyire fájdalommentes, sőt, minél inkább fáj egy csomó, annál kevésbé valószínű, hogy megjelenése rosszindulatú daganatra utal. Éppen ez a fájdalommentesség az, ami a betegeket megtéveszti, és ami miatt sokszor csak hónapokkal, évekkel a csomó észlelése után fordulnak orvoshoz. 20 éves kortól ajánlott az emlők havonkénti önvizsgálata.

Vegye igénybe az ingyenes emlőszűrést, a mammográfiát! Ezt a vizsgálatot 30-50 éves kor között 3 évente, 50 év felett évente minden nőnek ajánlott elvégeztetni. Rendkívül fontos a vizsgálat elvégzése olyan családoknál, ahol a női ágon (nagyamama, édesanya, testvér) a betegség már korábban jelen volt. A soproni kórházban háziorvosi beutalóval a 312-120/ röntgen osztályon lehet időpontot kérni erre a vizsgálatra.

A méhnyakrák viszonylag fiatal életkorban, leginkább a 35-55 évesek között fordul elő. Kialakulásában a HPV-vírussal való fertőzésen kívül az orális fogamzásgátlás és a dohányzás is közrejátszik. A rosszindulatú daganatok legalább 20 százalékát vírusok okozzák. A HPV, azaz a Humán Papillóma Vírus, - amely ráadásul ma az egyik leggyakoribb szexuális úton terjedő kórokozó - egyike ezeknek. Ezért - a fogamzóképes korba jutva - fontos mindenkinek tájékozódnia róla. Egyrészt azért, mert a méhnyakrákok döntő többségének kialakulásában a HPV-vírus szerepe felvetődik, másrészt azért, mert az egyéb genitális rákok, sőt egyes fej-nyaki rákok döntő többségében is megjelenik. Emiatt a férfiakat is érinti, de felelősségteljes szexuális élettel a fertőzések jó része elkerülhető.

A nemi élet megkezdése előtti vakcináció közel 100%-os védeltséget biztosít a védőoltásban levő HPV-típusok okozta rákos és jóindulatú megbetegedések ellen. A védeltség kialakításához 3 oltás szükséges. Sajnos, az ára meglehetősen borsos, jelenleg 17.900 Ft/db. Sopronkövesden az önkormányzat a 7. és 8. osztályos lányoknak, amennyiben a szülők igénylik, 1 db oltóanyag árát megtéríti. 2010. óta 11 kövesdi kislány részesült ebben a támogatásban. Az oltásra egyénileg is lehet jelentkezni a www.hpvinfos.hu internetes oldalon, de jelezhetik felém is igényüket, bárkinek szívesen segítek az oltóanyag beszerzésében és beadásában is.

Az oltás mellett azonban a rendszeres méhnyakrák-szűrés változatlanul javasolt.

A soproni kórházban a nőgyógyászati szakrendelésre beutaló nem szükséges! Itt az általános nőgyógyászaton kívül még gyermeknőgyógyászati, változókori problémákkal és meddőséggel foglalkozó szakrendelés is van. Vizsgálatra a 326-955, vagy 326-966 számon lehet időpontot kérni.

Kérem, minél több sopronkövesdi nő vegyen rész legalább évi egy alkalommal nőgyógyászati szűrésben, hogy a lányainkból boldog édesanyák, az édesanyákból egészséges nagymamák, majd dédnagymamák lehessenek, hiszen a nők egészségén múlik a családok egészsége!

Kívánok az Önök családjának is hosszú egészséges életet!

Virágh Imréné Kati védőnő

A közös önkormányzati hivatalból Ebergőc után, most Nagylózs település mutatkozik be az olvasóknak.

Fogadják szeretettel!

Az 1025 főt számláló Nagylózs történelméről röviden a honlap, részletesen pedig Dr. Mikó Sándor könyve mesél. Aki inkább kézzel tapintaná a múltat, annak ajánlom, jöjjön el és nézze meg a XII. század körüli Szent István kápolnát (melynek legendájáról az előző számban olvashattak Csigó Eszter jóvoltából), a Solymosy kastélyt, a Szent Lőrinc plébániatemplomot, a Falumúzeumot, vagy Reinhoffer Imréné egyedülálló gyűjteményét.

Ha mindehhez különleges élményeket is szeretnének, látogassanak el a Kápolnai Zenei Estékre, vagy más rendezvényünkre.

A Pipacs Fesztivál és a hozzá kapcsolódó Szent Iván Napi Mulatságok idén különösen izgalmasnak ígérkezik, mert a hagyományos programokon túl pl. dalművek és színmű bemutatása, mazsorettek, sportöltöző-átadó, harci bemutató, népi- és óriásjátékok várják az érdeklődőket. Szeretettel várjuk a Kedves Olvasókat is!

Gratulálunk a sok szép fejlesztéshez, a játszótérhez különösen!

Reméljük hamarosan a mi előregedett játszótéri játékaink helyére is újak kerülhetnek egy pályázat segítségével. Akkor a Sopronkövesddel közösen pályázott biciklis pihenőhely mellett igazán jól érzik majd magukat a gyerekek is.

Nagy fába vágta Nagylózs a fejszét, ugyanis szintén egy pályázat segítségével árvíztározó épül a játszótér és az új Zsigmond utcai építési telkek szomszédságában. Jók ezek a pályázatok, hiszen segítségükkel a faluközpont, a kultúrterem és a Kálvária tér is megújulhatott.

Hadd büszkélkedjem még a Nagylózsban működő 6 egyesülettel, melyek a falu életének pezsdítését, mozgását, védelmét, művelését, virágosítását és ügyesítését hivatottak szolgálni amellyel, hogy közösséget formálnak az itt lakókból.

Remélem, hogy ez a gyorsan változó világ sok örömet és rég várt újulást hoz falvainknak és azoknak, akik e településeket otthonuknak érzik. Kívánom, hogy az összefogás, egymás megértése és segítése ne csak a lakóhelyünkön belül, de a szomszédos települések között is egyre erősödjön!

Tisztelettel: Tóthné Szigeti Éva, Nagylózs polgármestere

A Múltidéző soron következő cikke - rendhagyó módon - eltér a megszokottól. Bizonyára a Kedves Olvasók többségéhez eljutott a hír, hogy hónapok óta folyamatban van az óvodai emlékkönyv szerkesztése, a tavaly lezajlott 50 éves óvodai évfordulóhoz kapcsolódóan. Itt ismételten megragadom az alkalmat, hogy a sopronkövesdiek és a községből elszármazottak együttműködését kérjem. A kötet legnagyobb részét a névsorok és az óvodai csoportképek alkotják, azonban még több évből nem rendelkezünk csoportképpel. Természetesen figyelembe vettük, hogy minden évben nem készülhetett fénykép, különösen az 1960-as és '70-es években; de feltételezzük, hogy vannak még számunkra ismeretlen felvételek. A kötet a múlt értékeiből készül a jelen és a jövő számára egyaránt. Ezért lenne különösen értékes, ha a lehető legtöbb évből és óvodai csoportból tartalmazna képeket. Tisztelettel kérem Sopronkövesd lakosságát, hogy akinek birtokában van bármilyen, helyi óvodás csoportkép, legyen szíves egy másolat erejéig rendelkezésünkre bocsátani. Akinek van említésre méltó, meghatározó óvodai emléke, élménye, és hajlandó megosztani a kötet számára, szintén örömmel fogadjuk. A felvételeket és a visszaemlékezéseket az alábbi e-mail címek egyikére legyenek szívesek eljuttatni: skovesd.nefelejcsovi@gmail.com, kelemen.sk@gmail.com, de természetesen az óvoda is fogad dokumentumokat.

Az 1962-es indulástól kezdve néhány képünk van az 1962–1964 közötti évekből. Ezt követően, az 1964 és 1979 közötti időszakból csupán egyetlen képhez, az 1973/74. évi nagy csoport képéhez jutottunk hozzá. Hiányzik az 1983/84., továbbá az 1985/86. és az 1986/87. kis csoport képe, és meglepő módon az 1988 és 1992 közötti évekből sem rendelkezünk egyetlen képpel sem (az 1988/89-es tanévtől az 1991/92. tanévvél bezárólag), pedig ekkor évente három csoport járt óvodába.

Óvoda 1974

Úgyszintén nem került elő az 1993/94. évi kis, az 1994/95. évi kis és nagy, az 1995/96. évi mindhárom csoport, illetve az 1999/2000. évi nagy csoport képe. A 2004/05., 2006/07, 2007/08. és 2008/09. évekből pedig a vegyes csoportról készült felvételek hiányoznak. Természetesen bármilyen régi képet szívesen fogadjunk, különösen a nyári napközi fényképeit az 1940-es és '50-es évekből, az 1960-as évek elejéről. Közös érdekünk, hogy megőrizzük a múlt értékeit. Segítségeteket előre is köszönjük!

Végül néhány szó az óvodáról. Amíg nem volt állandó óvoda a községben, a gyermekeket csak a nyári hónapokra írták be az ideiglenes napközi otthonba, amely az 1940-es évek elején már működött. Mivel szükségessé vált egy állandó napközi otthon építése, 1957-ben elhatározták a felépítését. A község vezetősége ezt így indokolta: „Községünk közel 1800 lélekszámú, a munkás és mezőgazdasági lakosság gyermekeinek – munkaidő alatti – elhelyezése céljából és egyéb kulturális szempontból szükségessé válna – állandó óvoda létesítése.” Miután megtörtént a hely kijelölése és községi tulajdonba vétele, megkezdődött az építkezés. Az ebben az időben általánosan elfogadott társadalmi munkával is számoltak, tehát a szakemberek mellett az építkezésben a lakosság is sokat segített, így 1962 júniusában készült el az épület. A fél évszázad során generációk töltötték el gyermekkoruk néhány meghatározó évét az intézmény dolgozó, különösen az óvónők gondoskodása mellett.

Kelemen Dávid

Forrás: levéltári adatok alapján

MNL Győr-Moson-Sopron megye Soproni Levéltára V/49. 5. d. Sopronkövesd nagyközség iratai (1891.) 1903–1951. 5. d.; valamint XXIII/724. Sopronkövesd Községi Tanács VB iratai 1950–1960. 5. d.; 1961–1990. 1. d. (Pontos jelzetek feltüntetésére itt nincs lehetőség.)

A Kövirózsa Kulturális Egyesület rovata

Mozgalmas májusról számolhat be egyesületünk. A tavaszi szél kedvére játszhatott a májusfa szalagjaival, melyet tagjaink állítottak a helybelieknek. Reméljük, látványa minden évben hozzájárul az emberek jókedvéhez egy kicsit. Jó szórakozás ennek a szép hagyománynak az életben tartása és a zsíros kenyér is nagyon finom! Csatlakozzanak hozzánk jövőre is!

A hónap 11. napján megtartottuk hagyományörző bálunkat, melyre nagy izgalommal és sok munkával készültünk. Számos fellépő vendégcsoport tisztelt meg minket jelenlétével, és hozott színt, hangot és hangulatot a csárda színpadára. Köszönet a Völcseji Népdalkörnek, Felvidékről a diósförgepatonyi Rozmaring Éneklő Csoportnak, a soproni Lajtha László Néptánc Egyesületnek, a Czenki Hársfa

Néptáncegyesületnek, a nagylózi és helyi óvodásoknak, alsó tagozatos kisdíákoknak, citerásainknak és a csoportok művészeti vezetőinek, minden résztvevőnek! A helyszín és az étkezés biztosításáért köszönet a Fehér Csárda minden dolgozójának, valamint számos nagylelkű támogatóknak a rengeteg értékes és ízléses ajándékért, melyekből idén is színvonalas tombolát tudtunk rendezni! Köszönjük vendégeinknek az érdeklődő részvételt és azt is, hogy tudomásul vették: a belépőjegy mindenkire vonatkozik – hogy egyesületünk minden tagja részesülhessen az oktatásban, táborozásban, a fellépések élményében és a viseletek használatában! A 900 Ft-os belépővel mindehhez hozzájárultak, no és a bálnak persze költségei is vannak...

Hímzőkörünk kiállítást szervezett erre a napra, melynek anyagát a Rábaköz hímzésvilága és motívumai adták. A megnyitón Szalainé Rózsa Katalin mutatta be a régen még napi használatban lévő, mára szinte elfeledett textíliákat, terítőket, párnavegeket, falvédőket. Ezt követően a jelenlévőkkel együtt felköszöntötte Tuczai Imréné Rózi nénit, aki most töltötte be 88. életévét. Isten éltesse még sokáig, jó egészségben!

A nyári hónapok is adnak feladatokat csoportjainknak. Június első heteiben peresztegi és pinnyei felkéréseknek tettünk eleget. Részt veszünk a 22-én esedékes helyi piac megnyitóján is, bízva abban, hogy sok érdeklődő és árusító előtt szerepelhetünk!

Augusztus 1 – 4. között táborozást szervezünk Felsőcsatárra. A tagok (hozzátartozóikkal együtt) még jelentkezhetnek az egyesület elnökénél, Raffai Gézánál! Szeretettel várunk minden érintettet!

Önöknek, Olvasóknak pedig az eddigénél sokkal melegebb nyarat kívánok a Kövirózsa minden tagja nevében:

Iváncsicsné H. Kriszta

A MOZAIK VENDÉGE: Koch Gyöngyi

Koch gyümölcsös

Magyarországnak önellátóvá kell válnia, mert amíg nem a saját lábunkon állunk, addig senki sem fog helyettünk is helyt állni! A föld az élet bölcsője, ezért biztos alapokra kell építkeznünk, ahogy a régiek is tették. Erre szeretném felhívni a figyelmet ezzel a cikkel!

„Gyümölcsös Túránk” alkalmával, április 24-én ismét a Pétermajorban jártunk, ahol pálinkával, harapni valóval és nagy adag kedvességgel vártak minket.

Koch Gyöngyit megkértem, meséljen kicsit erről a gazdaságról, és a mindennapjaikról.

1993-ban kezdődött minden, amikor is kárpótlásban kapták a gyümölcsös egy részét, amihez az évek során folyamatosan vásároltak is területeket. Több gyümölcsöst is megnéztek, de azért választották ezt, mert a fajtaösszetétel, a fekvés szempontjából ezt találták a legkedvezőbbnek. A talaj szerkezete, Pannónia éghajlata, a déli fekvés mind kedvezően hatnak a gyümölcsstermesztésre. A nagyszülői gyökerek Egyházásfaluba nyúlnak vissza, szülei és gyermekei (Marci 13 éves, Klaudia 17 éves) szintén sokat segítenek a gazdaságban.

Szülei már gyerekként megszerették Gyöngyivel a természetet, a gazdálkodást, és abban a szellemben nevelték, hogy az embernek „Nem elég a jóra vágni, a jót akarni kell! És nem elég akarni, de tenni, tenni kell!” (Váci Mihály). Gyermekeinek is megpróbálja ezt a szellemiséget átadni, és úgy nevelni őket. Persze nem szeretné rájuk erőltetni az akarátát, de örülne neki, ha tovább vinnék a gazdaságot. Erre jelenleg Marci nagyobb érdeklődést mutat. Gyöngyinek annyira fontos ez, hogy harmadik gyermekének érzi a gyümölcsöst.

Kezdetben természetimádat miatt, kikapcsolódásként indult, ez mára már olyan mértékűre nőtte ki magát, hogy több család megélhetését is biztosítani tudja.

Az értékesítéssel soha nincs probléma, tulajdonképpen annyit el tudnak adni, amennyi van, sőt...! Ha valaki ismeri őket, tudja, hogy csak frissen szedett, jó minőségű gyümölcsöt adnak el, ezért sok a visszajáró vevő. Ugyanazt a minőséget adják a nagykereskedőknek, feldolgozó üzemeknek, és a háziasszonyoknak is.

A gazdaságban megtalálható mindenféle őshonos állat, mint a bocskoros tyúk, keresztes szamár, erdélyi kopasznyakú tyúk, mangalica sertés, parlagi kecske, gyümölcsfák közül pedig a cseresznye, a meggy, a vilmoskörte, a szilva. A későbbiekben diófákat is szeretnének telepíteni, elsősorban a hatékony munkavégzés szempontjából, hiszen a termések érési idejének megfelelően így egész évben akad munka a gyümölcsösben.

Szeretik a saját termésüket fogyasztani, hiszen ebben az ő két kezük munkája van. Jó érzéssel tölti el őket, hogy a saját tyúkjaik tojását és az általuk felnevelt mangalicák húsát, a belőlük készített kolbászt, szalonnát fogyaszthatják. Gyöngyi szerint minden szülőnek kötelessége lenne, hogy saját gyermekeinek olyan élelmiszert adjon, amely egészséges, nincs tele színezékkel, állományjavító szerrel.

Jövőbeni terveik között szerepel, hogy falusi turizmus keretében ezt másoknak is megmutassák, hiszen ez a környéken egyedülálló lenne. Népszerűsítését az internet és az utazási irodák által képzelik el. Csoportoknak szerveznének 2-3 órás túrákat, valahogy úgy, ahogy minket is körbevezettek a gazdaságban. Szeretnének újítani a gépparkon, és tervben van a faállomány folyamatos fiatalítása. Mindig kevés a traktor, a gép és az emberi munkaerő, a dolgos kéz mindig jól jön.

A helyi piacra kötelességének érzi, hogy szezonális jelleggel kivonuljon, mint értékesítő, elsősorban nem anyagi céllal. Szeretné

jobban megismerni a sopronkövesdi embereket, és persze vásárlóként is gyakran ki fog látogatni oda. Véleménye szerint sajnálatos dolog, hogy nincs benne a kultúránkban a piacra járás, és a hazai termékek vásárlása. Szerencsésnek tartják magukat, hogy az év nagy részében el tudják látni magukat élelmiszerekkel, és nem szorulnak a multikra. Az időjárás sajnos minden évben kihívás, erre példa a mostani nagy jégverés is, illetve a 2008-ban történt hatalmas pusztítás, ami akkor 100%-os kárt okozott a gyümölcsösben, de ennek ellenére sem adják fel.

Végezetül idézem Gyöngyitől bölcs gondolatát: „Én azt hiszem, hogy az embert, akár a fát is, ha nincs gyökere, könnyen elfújja a szél. Legyünk hát büszkéek gyökereinkre, mert az a múltunk része, erre tudunk építkezni!”

A Sopronkövesdi Horgász Egyesület rovata

Horgásztavunk első évtizede:

2000-ben merült fel az igény és az ötlet egy horgász- és szabadidőpark létrehozására. Az elképzeléseket 2002-ben pályázati pénzből sikerült is megvalósítani. A tó ingoványos területen került kialakításra a patak mellett. A szabadidőpark alapterülete összesen 1ha 337 m², a tó átlagos mélysége kb. 2 méter. A környezet rendbetételéhez sok társadalmi munkára is szükség volt. Hamarosan megépült az esőbeálló, a filagória, a tűzrakóhely, a gyermekjátsszótér.

A sporthorgászok nagy elégedettséggel vették birtokukba a tavat. Nagy örömünkre szolgál, hogy egyre több gyerekkel is sikerült megszerettetni a horgászatot. A rendszeres telepítésnek köszönhetően bőséges halállománnyal rendelkezünk. Horogra akadhat: ponty, kárász, keszeg, amur, csuka, süllő. Minden év májusában megrendezzük a szezonnyitó horgászversenyünket, mely nagy népszerűségnek örvend a helyi és a környékbeli horgászok körében. A falu lakosai is szívesen kijárnak a tóhoz sétálni, kikapcsolódni. Baráti társaságok gyűlnek össze a tűzrakóhely körül. Egyesületünk nagyon fontosnak tartja a tó környezetének rendben tartását, hogy a horgászni és pihenni vágyókat rendezett környezet fogadja. Reméljük, hogy tevékenységünkkel és a tó nyújtotta lehetőségekkel mi is hozzájárulunk a falu életének színesítéséhez. Továbbra is szeretettel vár mindenkit a Sopronkövesdi Horgász Egyesület.

Mészáros Antal

Kövesdi Kertész

Orrfolyás, viszkető szem, duzzadt nyálkahártya, sokaknak ismerősek lehetnek a szénanátha tünetei. Az allergiaszezon már kora tavasszal megkezdődik, amikor a fűzfák virágozni kezdenek. De allergiát okozhat többek között a mogyoró, a nyárfafélek, az éger, a kóris, a fűfélek, a repce, valamint különböző gyomfajok pl.: paréj, libatop, lándzsás útifű, fekete üröm pollenje is. Valamennyi között azonban a legismertebb allergén növény a parlagfű.

Mi is az allergia? Az emberi szervezet természetes védekező rendszerének túlzott válaszreakciója, amikor is a növényi pollent veszélyes anyagként ismeri fel és küzd ellene.

Mi az oka annak, hogy napjainkban sokkal több az asztmás, allergiás beteg, mint 60-80 évvel ezelőtt? Akkor még tisztább volt a környezetünk és az emberek is egészségesebben táplálkoztak, türelmesebbek voltak egymáshoz, többet mozogtak, nem zúdult rájuk annyi stressz és elektroszmog, mint korunkban. Ráadásul a jelenkor társadalmának átlagembere sietve, kapkodva eszik, akár otthon, akár gyorsétkezdében van. Nem rájga meg jól az ételt, emellett egyoldalúan táplálkozik, az élelmiszeripar által előállított, mindenféle tartósítószerrel, ízfokozóval, mesterséges színezékekkel, állományjavítókkal dúsított ételeket fogyaszt. Ez a sok különböző vegyszer pedig egyre jobban feldúsul a szervezetben oly mértékben lekötve az immunrendszert, hogy azt a növényi pollenek már teljesen megzavarják.

Állami rendelet, hogy június végéig kötelező mindenkinek védekeznie saját birtokán a parlagfű ellen. Ennek elmulasztása bírságot vonhat maga után! Ez nagyon jól is van így. Ha a virágzást megakadályozzuk, akkor pollen sem termelődhet, sok embertársunknak tehetjük ezáltal kellemesebbé a nyarat. Azt azonban meg kell jegyezni, hogy bár a parlagfű pollenjét tekintjük a legfőbb allergén anyagnak, az állati szőrökre, különösen a kutya, macska szőrökre legalább

annyian allergiások, sőt, a budapesti utcákon megszáradt kutya-potyadék szálló porától évente 3-4 kisgyermek meg is vakul...

A parlagfű Észak-Amerikai származású növény, tudományos neve *Ambrosia artemisiifolia*. Pionír faj, azaz a felhagyott művelésű területen az elsők között jelenik meg. A növény magja akár 40 évig is életképes, és a talajban pihelve csak az alkalmas pillanatra vár, hogy kicsírázhasson. A magba jutó fény hullámhossza információt ad arról, hogy nyílt-e a felette lévő földfelszín, érdemes-e kicsírázni, vagy éppenséggel a magba jutó fény növényzet jelenlétére utal, s ebben az esetben a mag továbbra is nyugalomban marad. Mivel a növény stratégiája olyan, hogy elsősorban a talaj ismételt bolygatásával lehet számára kedvező körülményeket teremteni, ezért lehetőleg kerüljük a bolygatást és igyekezzünk zárt, összefüggő vegetációt kialakítani.

A múlt századelőn az előkelő szalonokban ambrózia illat volt az úri, ami a parlagfű illata volt. Aromaolaját aroma mécsesekben hevítették, de lehetett kapni a megszáradt, összesodrott leveleiből készített füstölőt is. A kanadai indiánok évezredek óta használják a növényt gyógyászati célokra. Sok betegség megelőzésében, kezelésében segít. Ezt az évezredek tudását felhasználva már hazánkban is vannak, akik különböző készítményeket állítanak elő a parlagfűből, melyek teljesítményfokozó, étvágyjavító, immunstimuláló, antiallergén hatással rendelkez-

nek. Az emberi szervezet számára tehát a parlagfű igenis fogyasztható, azonkívül gyógyászati célból is felhasználható, egyedül a pollenje az, ami irritációt okoz.

Egy biztos, aki a virágzás előtt ÍRTja a parlagfüvet, az IRTÓ jót tesz!

Kazinczy Péter

Egyházi Élet: Szent László király hermája

Az idei évben a kotecsi Szent László kápolna búcsúját június 30-án tartja a Sopronkövesdi Római Katolikus Egyházközség. Az ünnepre készülve jelen cikkben a szent király győri bazilikában őrzött hermájának rövid történetét mutatom be.

A Szent István király által 1010 körül Biharon alapított püspökséget László király 1091-ben Váradra helyezte át. A király 1095. július 29-én, 55 éves korában hunyt el a Felvidéken. A holttestet a júliusi rekkenő hőségben nem merték kérésére szerint a váradi székesegyházba vinni, hanem az általa alapított somogyvári bencés apátságban helyezték el, és csak 1116 körül vitték át Váradra.

A középkori László-kultusz kibontakozásához a döntő lökést III. Béla adta meg, aki 1192 júniusában II. Celesztin pápa jóváhagyásával szentté avatta I. Lászlót. A pápa a király kérésére két bíborost küldött, hogy a király váradi sírjánál történt csodákat felülvizsgálják. 1192. június 27-én déltájban a váradi székesegyház fölött fényes csillag gyúlt ki, és ott lebegett a magasban két órán át. Ezen csodára emlékezve Szent László király ünnepét június 27. napján tartja az egyház.

Sírját a procedurára még abban az évben felbontották, a kiemelt testet bíborszínű, nehéz selyembe takarták és gazdagon aranyozott ezüstkoporsóba fektették. Fejére drágaköves koronát helyeztek, kezébe arany királyi pálcát adtak. Ez alkalommal választották le a fejet és a karokat a testről.

Az első díszes fejkelytartó mellszobrot (hermát) 1192–1300 között készítették. Az eredeti ereklyetartó 1406-ban, egy tűzvészben megrongálódott, magának az ereklyének azonban nem esett baja. Ezután hamarosan, még Zsigmond királysága alatt készült a mai ereklyetartó. A koponyát ezüst borítással vették körül, de a felső részén érinthető maga a koponyacsont. A herma felül kinyitható és ott van belehelyezve az ezüstlemez borítású koponya.

Fráter György püspök meggyilkolása után (1551) a váradi várat, ahol az akkori székesegyház állott, először protestáns hadak, majd Izabella királynő és János Zsigmond csapatai dúlták fel. Az ezüstitűzözetből készült herma később a Báthori család kincstárába került. Naprághy Demeter, a fejedelem kancellárja – aki veszprémi, majd győri püspök lett – hozta magával Győrbe 1606-ban.

Innen 1683-ban a török elől Sopronba, Bécsújhelyre, Borostyánkővárába, Lékára vitték, majd Kőszegen keresztül került ismét vissza Győrbe.

A XV. század végén az állkapcsot elválasztották a koponyától, és azt Bolognában őrzik. A nyakszirtcsontból pedig Zichy Ferenc győri püspök 1775-ben egy darabot a nagyváradi székesegyháznak adományozott és azt ott szintén díszes hermában őrzik.

Simor János győri püspök 1861-ben az újonnan restaurált Hédváry kápolnában helyezte el a hermát. Szép oltárt készíttetett és díszes üveggel borított tartóba helyezte.

A szent király ereklyéjének tisztelete az 1762-es földrengés után terjedt el. A hívek ugyanis Szent Lászlóhoz folyamodtak, hogy a földrengés veszedelmétől mentse meg Győrt. Nem is érte súlyosabb kár a várost. Zichy Ferenc püspök rendeletére ettől kezdve minden évben körmenetben hordozzák körül az ereklyét.

Szent Lászlót a magyar lovagi kultúra példaképeként tekintette. Szent László erőskezü, hatalmas termetű férfi volt, nagy testi erejét még ötven éves kora körül is megőrizte. A harcban való jártassága, a csatákban mutatott személyes bátorsága következtében a középkorban fokozatosan vált népszerűvé. Egyik legendája szerint az 1345-ös tatár betörés idején a király hermája eltűnt a váradi dómból. „Elment ő is a csatába”, hogy győzelemre vezesse az idegen túlerővel szemben alul maradt székelyeit. A csatában megjelenő királyról így ír Arany János: Szent László c. balladájában (1853):

Nagy lovon ült a nagy férfi,
Arca rettentő, felséges;
Korona volt a fejében
Sár-aranyból, kövel ékes;
Jobb kezében, mint a villám
Forgolódott csatabárdja:
Nincs halandó, földi gyarló
Féreg, aki azt bevárja.

Mert nem volt az földi ember,
Egy azokból, kik most élnek:
Feje fölött szűz alakja
Látszott ékes nőszemélynek;
Koronája napsugárból,
Oly tündöklő, oly világos! -"
Monda a nép: az Szent-László,
És a Szűz, a Boldogságos.

Forrás: gyor.ehazmegye.hu; Jankovich Marcell: Jelkép-kalendárium, Csokonai Kiadó, Bp. 1997.

Dr. Barkó Péter

Érzések és benyomások egy zarándokút kapcsán

Olvasói levél

Azok közé a szerencsés emberek közé sorolhatjuk magunkat, akiknek sikerült elzarándokolniuk Máriazellbe. Igen, óriási szerencsének tartom ezt a kegyelmet, mert sok embertársunk, hívő keresztények sem tudják elképzelni azt a leírhatatlan élményt, amit ez a zarándokút nyújtott nekünk, felvidéki keresztény magyaroknak.

Az előzményekről szólva, 2012 novemberében egy tanulmányúton vettünk részt a Fertő-tó környéki településeken abból a célból, hogy megismerjük a vidéki turizmusban rejlő lehetőségeket. Utunk során sok ismeretre tettünk szert, és sok új barátság született. Eljutottunk Sopronkövesdre is, ahol a szívélyes fogadtatás után megtekintettük a falu érdekességeit, közben sokat beszélgettünk, s elhatároztuk, hogy kapcsolatban maradunk egymással a továbbiakban is. Ennek első gyümölcse a máriazelli zarándoklalon való részvételünk.

Az első pillanattól látszott a gondos tervezés, szervezés, az összeszokott csapatmunka. Kellemes meglepetést jelentett mindjárt induláskor a számunkra készített imafüzetek szétszótása. Az összes ima, ének, zarándokúti gondolat egy kisméretű füzetben összegyűjtve igazi jó útitársnak bizonyult négy napon át... Utunkat mindvégig az odafigyelés, a jókedv, a gondoskodás, a felebaráti szeretet jellemezte, de nem volt hiány bölcs tanácsokban, válaszokban sem a felmerülő kérdések, esetleges gondok kapcsán. Olykor a legkritikusabb időben gondosan megválasztott imák, az ismeretlen ismerősök támogatása, a kiáradó béke rendkívüli élménye teszik örökre felejthetlenné e május végi napokat!

Akaratlanul is felmerül a kérdés: Vajon hogy lehet az, hogy a négy napig tartó, olykor igen kimerítő zarándoklás alatt egy rossz szó sem hagyta el társaink ajkát? A válasz egyszerű: Jézus Krisztus keresztje vezetett, a Szent Lélek egyesítő ereje összetartott, és a mennyei Szűz Anyánk kísért és oltalmazott bennünket utunkon.

Végezetül engedjétek meg, hogy zarándoktársaim és a saját nevemben kifejezzem köszönetünket és hálánkat polgármester úrnak, a szervezőknek, a tisztelendő plébános úrnak, a zarándoktársaknak, akik munkájukkal, részvételükkel és kintartásukkal hozzájárultak a zarándoklás sikeres megvalósításához.

Isten óvjon Benneteket! Viszontlátásra, jövőre!

Bakó György – Kalász, Felvidék

Kövesdi Kulinária

Az előző lapszámban a *nyúlról* írtam és némi kritikát kaptam, hogy csak „nyúlfarknyira” sikeredett...

Arra gondoltam, hogy most egy hosszabb lélegzetű írásban elmesélem egy bizonyos *felsál* történetét. Anno 47 évvel ezelőtt, 15 éves koromban a Soproni Vendéglátó Vállalat húselőkészítő üzemében szakácstanuló voltam. Ez egy féléves időszak volt a szakképzésen belül, amikor is megtanultuk a húsok bontását.

Egy alkalommal édesanyám megbízott, hogy vegyek hétvégére egy kiló combot.

Gondoltam, van itt elég, „megmentek” egy felsált. Hát, ebben az akcióban többször is kivert a víz, amíg a felsál az öltözőszekrénybe került. Ráadásul az öreg Józsi bácsi, mielőtt bezárta a hűtőkamra ajtaját, megjegyezte: Hiányzik egy felsál! Bizony, akkor én úgy éreztem magam, mint akit leforráztak! Valamit észrevehettek, de akkor a Lajos bácsi kimentett, mondván, „Belevágtuk a személyzeti pörköltbe.” Hazaérve, aznap szombat volt, hogy anyámnak kedveskedjek, nekiláttam a kincsből pörköltet főzni. Közben felhők tornyosultak az égen, s jött Rác Pista unokabátyám, hogy figyelmeztessen, gyorsan fogjuk be a teheneket, mert megázik a lucerna! A hús pedig ott maradt a forró sparhelten, mire visszaértünk, leégett... Megpróbáltam menteni a menthetőt, s amikor elkészült, levittem a lábast a borospincébe (hűtő akkor még nem volt). Mit ád Isten, az ajtó résnyire nyitva maradt, szabad utat engedve a macskának...

Hogy mi ebből a tanulság? Egy életre megtanultam, hogy csak a becsületes út járható!

Mire az újság megjelenik, talán már forró nyár lesz, ezért ajánlom ezt a könnyű és gyorsan elkészíthető salátát a Kedves Olvasóknak:

Csirkesaláta 4 személyre

Hozzávalók:

1 fej jégsaláta
1 db paradicsom
1 db zöldpaprika
1 db kígyó uborka
1db póréhagyma salátaöntet
1 üveg kockázott feta sajt
1 db citrom
40 dkg csirkemell

Elkészítés: A zöldségeket feldaraboljuk, ráfacsarjuk a citrom levét, összekeverjük az olívás fetával. Rászórjuk a felcsíkozott, lepírtott csirkemellet, leöntjük salátaöntettel.

Jó étvágyat!

Balics József

Befőzési praktikák

Közeledik a befőzések ideje, ezért néhány hasznos ötlettel szeretnék szolgálni arra az esetre, ha a megszokott ízeket kicsit föl akarják dobni, vagy több lekvárt szeretnének varázsolni kevesebb gyümölcsből. Lekvárok készítésekor jó tudni, hogy ha kellően sokáig főzzük a gyümölcsöt, önmagától is besűrűsödik, ez főként a magas pektin tartalmú gyümölcsökre vonatkozik, mint a szilva, ribizli, alma, körte.

Spórolhatunk a cukorral, ha az édes ízt édeskés ízű fűszerekkel pótoljuk. Ilyen a fahéj, a vanília, a citrom és a narancshéj, a kókusz és a szegfűszeg. Ezáltal nem csak kevesebb cukor kell a lekvárba, de érdekesebb lesz az ízhatás is. Fokozhatjuk még az ízeket egy kis alkohol hozzáadásával akár rum, vörösbor vagy konyak formájában. Ezeket mindig csak az utolsó percekben szabad a lekvárokhoz adni, különben elillan az aromájuk.

Érdeemes kevesebb, de több féle lekvárt készíteni, így nem unjuk meg, változatos csemegéink lesznek télire és garantáltan elfogy minden.

Ha több dzsemet szeretnének eltenni, de a hozzávaló gyümölcs sokba kerül, remek megoldást jelent a tök. Tudni kell róla, hogy semleges íze miatt bármilyen aromás gyümölccsel kiválóan harmonizál. Éppen ezért remekül alkalmazható lekvárokhoz, dzsemekhez, de még különféle zöldségpasztákhoz is. Ha szeretnék kipróbálni, akkor 3 kg gyümölcshez kb. 70 dkg tök felhasználása ajánlott.

A nem mindennapi lekvárok kedvelőinek ajánlok egy receptet, ami saját kamránkból is hamar elfogy majd, és kedveskedhetünk vele akár barátoknak, családtagoknak is.

Banán lekvár gyömbérrel

Hozzávalók:

2 db citrom
40 dkg érett banán
50 dkg befőző cukor
2 evőkanál konyak

Elkészítés: A citromokat kifacsarjuk, banánokat áttörjük és egy fazékban jól összekeverjük őket a cukorral. Állandóan kevergetve felforraljuk, 4-5 perc alatt besűrítjük, majd belekeverjük a konyakot. A forró lekvárt üvegekbe töltjük és lezárjuk.

Kellemes időtöltést és sok sikert kívánok a befőzéshez!

Kissné Fekete Andrea

Kövesd válaszol

Mi a véleménye az önellátó gazdálkodásról, valamint a helyi piacról?

Horváth Imréné (Edit): Jó dolognak tartom, ha valaki önellátó.

Mi is azt fogyasztjuk nagyrészt, amit megtermelünk. A kertben nagyon kevés permeszert használunk, csak ami feltétlenül szükséges, mondhatni biogazdálkodást folytatunk. Így biztosak lehetünk benne, hogy amit megesszünk, az egészséges. A kertben sok mindent termelünk: borsót, hagymát, babot, répát, stb., valamint rengeteg gyümölcsfánk van, s télire is sok

termést el tudunk tenni. Van néhány baromfink is, így a tojást sem kell boltból vásárolni. Szerencsére mindig van annyi termés, hogy az a magunk és családjunk részére elegendő legyen. Előnyben részesítjük a hazai termékek vásárlását, ha van rá lehetőség a piacon vásároljuk meg az élelmiszereket, a húsféléket pedig a helyi hentesüzletben.

Természetesen nagyon várjuk, hogy megnyíljon a helyi piac, és nem csak vevőként, hanem eladóként is szeretnénk oda kilátogatni.

Kasza Zoltánné (Kati): Ha lenne rá lehetőségem, szívesen gazdálkodnék nagyban is, de ez sok időt és nagyobb földterületet igényelne. Idén újból megpróbálkozom a veteményessel, ahova már elültettem a borsót, répát, zöldséget, ami a konyhában kell. Korábban voltak tyúkok is, de már nincsenek. Szerintem a mai gazdasági helyzetben jobban megérné, ha mindenki maga termelne mindent, arról nem is beszélve, hogy az sokkal izletesebb is.

Nem szeretek a multiknál vásárolni, amennyire csak lehet, kerülöm ezeket az üzleteket.

Inkább a helyi kisboltban, a piacon, vagy háznál vásárolok. Vannak törzshelyeim, ahova rendszeresen visszajárok akár tojásért, akár zöldségért vagy gyümölcsért. Ha egyszer valaki meggyőző arról, hogy jó minőségű élelmiszert szolgál ki, az elnyeri a bizalmamat.

Azt gondolom, hogy a helyi piacra is rendszeresen ki fogok látogatni, és amit a kertemben nem tudok megtermelni, azt ott fogom beszerezni.

Németh Péterné (Ica): Az önellátó gazdálkodást praktikusnak tartom, ha valakinek van rá lehetősége, helye és ideje, hogy mindent maga megtermeljen, előállítson. Nekem nagyon minimális konyhakertem van, mivel sem időm, sem helyem nincs erre a célra. Azonban édesanyám hatalmas kerttel rendelkezik, inkább tőle kapok ezt, azt. Véleményem szerint, aki időhiányban szenved - a mai világban ez elég gyakori -, inkább másra fordítja a szabadidejét, mint kertészkedésre.

Szívesen vásárolnék hazai termékeket, ha megfizethető árban lenne, illetve nem kerülne sokkal többbe, mint az import termék.

Éppen ezért mindenképp igénybe szeretném venni a helyi piac által nyújtott szolgáltatásokat.

Amennyiben az áruk megfelelő minőségűek és árban is elfogadhatóak lesznek, rendszeresen kilátogatok majd a piacra.

Nagyné Kun Zsuzsanna

Kövesdi APRÓ

Hirdetés (1.): Sopronkövesd Község Önkormányzata szeretné méltó módon köszönteni a falu újszülöttjeit. Van olyan település, ahol egy babázászlót húznak fel. Keressük azt az egyedi, újszerű ötletet, amivel Sopronkövesd jelezhetné, hogy egy kis jövővény megérkezett a faluba! A megvalósításra kerülő ötlet gazdáját díjazni fogjuk.

Hirdetés (2.): Idén szeptember 21-22-én, immár ötödik alkalommal rendezzük meg a Kulturális Örökség Napjait. Szeretnénk ez alkalomból egy baba-fotókiállítást létrehozni. Várjuk a KÖN babák fotóit **0 és 5 éves kor között** a polgarmester@sopronkovesd.t-online.hu címre.

Hirdetés (3.): Sopronkövesd Község Önkormányzata a Község háza épülete mögé telepített rendezvénysátrát alkalmi jellegű, családi, egyesületi programokra bérbe adja. Ezen igényt írásban kell benyújtani, amely elbírálásra kerül. Bérleti díj: 15.000,- Ft+Áfa naponként.

Főszerkesztő: Iváncsicsné Horváth Krisztina (e-mail: kovesdihermesz@gmail.com)

Olvasószerkesztő: Horváth Eleonóra

Tördelő: Kucsera Balázs

Szerkesztők: Bakó György, Dr. Barkó Péter, Balics József, Biczó Szabolcsné, Csigó Adrienn, Csókáné Maráz Kornélia, Dani Krisztina, Egyházi Mónika, Farkas Mihályné, Fücsökné Torma Livia, Fülöp Zoltán, Fülöpné Hidegh Csilla, Horváth-Pálla Barbara, Kazinczy Péter, Kelemen Dávid, Kissné Fekete Andrea, Mészáros Antal, Nagyné Kun Zsuzsanna, Tóthné Szigeti Éva, Virágh Imréné

Fotók: Farkas Károly, Fülöp Zoltán, Csókáné Maráz Kornélia

Terjesztik: a „Menő-kör” (Nordic Walking csapat)

Kiadja: Sopronkövesd Község Önkormányzata, 9483 Sopronkövesd, Kossuth Lajos utca 77.

Tel: 06 99/536-000 Fax: 06 99/536-001 , e-mail: polghiv@sopronkovesd.t-online.hu

„Sopronkövesd megér egy próbát.”

